5a

PANEGYRIS
JACOBO II,

Serenissimo, Potentissimo ac Invictissimo
MAGNÆ BRITANNIÆ, FRANCIÆ & IRLANDIÆ REGI,
FIDEI DEFENSORIS, *&c.*
ipso Inaugurationis die, 23. np. *Aprilis*,
Dicta
ab
O. F. B. S. C.

Londini. Anno 1685. 26. Sept.

HARVARD COLLEGE LIBRARY
MAY 28, 1913
SUBSCRIPTION FOR
ENGLISH HISTORICAL TRACTS

PANEGYRIS
IACOBO II.

ALbionis *plausus inter, Tamisinaque late*
Jubila, & Arctoæ popularia gaudia Romæ,
Si simul hostes ebur sua est, peregrinaque plectra
Attonitâ tentare manu, nec barbara prorsus,
Sede deorum, Albâ *prohibetur barbitos* Aulâ:
Incipiam pro parte sacras prostratus ad aras
Et summo dare vota Deo, lætumque precari
Auspicium, niveosque dies. Sunt hæc quoque Baltbi
Gaudia, & undisonus procul audiit ista Codanus.
Quid vetat, Augusto celsas scandente curules,
Stridere agresti raucum sua carmina buxo
Seu Mopsum, seu aëriâ sub rupe Menalcan?
Cur scelus est, magnum celebrare mapalia Numen,
Et sylvas resonare Jovem? Cur odrysius Thrax,
Advena Romuleas si fortè advenerit oras,
Bistonios premat ore sonos, cum publica septem
Jubila per montes fervent, Geticave loquelâ
Barbaricos dubitet de more attollere plausus,
Lætitiæ documenta suæ, si maximus intret
Fortè Quirinalem victor Germanicus urbem?
Ipsi amnes nova scenæ, atque ipsa arbusta salutant,
Et graciles nutant in mutua carmina sylvæ,
Gratam dictata Noto. quamplurima dudum
Augurium decantat avis, nec Thracia tantum
Heu! misera ingratos deponit adultera questus,
Cæsareos meditata modos, & dulcis alauda
Deproperat tremulos numeros, plenumque laboris
Concentum, sed pica loquax, & ab ilice levâ
Venturi præsaga imbris cani improba cornix,
Et falco ad Boream volitans, plaudentibus alis,
Cum cantu liquidum urget iter, tuque oscen ab ortu,
Corve, redux crocitas, Progneque, & ranca palumbes,
Et fati memores inter strepit anser olores.
Quid sileat mea Musa? En! ô fortissime Regum,
Vasta Caledonii cui dudum regia Nerei
Captivis famulatur aquis, cuique ultima Thule
Gaudet inaccessi substernere terga profundi,
Externas en! DIVE, aris admitte Camenas,
Et dextrâ dignare Deas. Namque ora pereæ
Quod veniant, laceraque stolas, tardaque incessum,
Heu! pedibus confecta via est, longèque propinquant,
Ut trabeam meruisse queam, & formidabile dextra
Extra annique & solis iter gestamen adorent.
Ne carmen te turbet iners, fractique tumultus
Pectinis. Aëria fama est in cuspide Dictæ
Curetum strepitus patriæ sæpe audisse Tonantem.
Quondam etiam Phœbus pharetram exoneratus & arcum,
Pastorale probavit opus, nec thyrsiger Evan
Bassaridum raucos bacchatu per Ismara spernit
Clamores, nec Dardanio Corybantia nomen
Æraque, tympanaque, & bifores audire tumultus
Aversata Deum Gemitrix, nec blandula magni
Vacca Jovis strepero rupâ Memphiside sistrum.
Jamque age, Dive, audi, multoque accende canentem
Numine, dum festis tellus consonat & æther
Plausibus, & geminâ votorum fervet in aulâ

Tempeſtas. alium nolunt mea carmina Phœbum.
Quid primum, mediumve canam? longène per altum
Ire jubes, Vates & commemorare ſiderа,
Et civile nefas, & tuſtum tramite Solem
Obliquo, orbemque orbis ſpectare negantem?
Omina fauſta ſequar. Priſci veſtigia cerno
Temporis, & flavi redeuntia ſecula metalli.
Non ultra jam ſavit hyems. Quis, Regibus iſtis,
Non nitidos ſperet ſolet, videatque ſerenos
Ire dies? Quales Ægeo in gurgite nautæ,
Cum ratis inſanis cœlo ſuſpenſa procellis,
Mox ſtygios timet ima lacus, ſi forte tenebris
Oebalidum oſtendi cernant duo ſidera fratrum,
Ilicet alta ſonat puppis clamoribus, omnes
Tolluntur cum voce manus, ſperantque ſalutem.
Tu quoque poſt longam noctem, triſteſque tenebras,
Anglia, *Amyclæum ſpectâſti lumina fratrum,*
Lumina, qua vaſtum poterant luſtrare profundum,
Et ſolis ſuperare facem. Tunc, Anglia, *felix,*
Tunc penè invidioſa polo, tunc æmula Divis
Tempora, & æthereos numerabas lætior annos.
Hei mihi! quam nullum ſervat Rhamnuſia vultum!
Turbantur Gemini nimbis; lucem invida nubes
Unius occuluit ſtella. ſtat ſideris almi
Truncus honor, quæritque ſuos jam triſtior ignes
Albion, *oceano fluctans, metuitque revelli*
Gurgite, dum tenebræ incumbunt, quandamque ſubire
Errores, vage Dele, tuos. Quin æquore dudum
Falleret incertos nautas, medioſque maneret
Fundo abrupta vadis, ni jam jactantior aſtrum
Exereret FRATER, *totumque in lumina ſidus*
Cogeret, & ponto radians extenderet omni
Immortale jubar. Fama eſt, cum pulvere Grajo
Semideus ſevâ caderet ſub cuſpide Caſtor,
Follucem, cui fata Deûm, ſtudiumque Tonantis
Perpetuæ uſurum lucis, (ſic ſancta vetuſtas
Prodit) & æternum dederat trunſuere vitam,
Unanimo fratri, ne non is luce fruatur,
Partem evi tribuiſſe ſui. ſubit ille reverſus
Ex Erebo, alternos fratris victurus in annos.
Haud ſecus exemplar veteris virtutis & evi
Magnanimus CAROLUS, *poſtquam ſua ſidera cœlo*
Intulit auſugiens, vincit ſua fata ſuperſtes
In FRATRE, *& poſthac durando ſecula vincet.*
Huic etenim mites nent candida ſtamina Parcæ,
Filaque perpetuis intexunt aurea fuſis.
Currite JACOBO, *ſubtegmina, vertite, telæ,*
Perpetuoſque age, Parca, colos. Haud juſtius ullis
Iliacos, Lacheſis, dabis exorabilis annos,
Neſtoreoſque ſitus. etenim nec juſtior alter
Arctoum tractavit ebur, nec amantior æqui.

Dicite, qua Nympha Tamiſin, ripaſque propinquas
Incoliitis (nam prima novi cunabula Regis
Spectâſtis, magnaque harentem matris in ulnis,
Vagitumque Jovis tenuis hauſiſtis in auris)
Dicite, quis vernans ſtudiis accreverit ætas,
Et quid agens juvenis ſceptris adoleverit aptus?
Vos, Diva, memorate. mihi non cognita famæ
Omnia. Quis ſuperûm novit primordia Divûm?
Namque ferunt dias primum cum cerneret auras,
Flumina jam lactis, jam flumina noctaris iſſe

Tunc

Tunc & Iſis cepit flavis decurrere ripis,
Tunc limo ſplendente fluens, ramenta marito
Aurea tranſmiſit, Lydoque ſuperbior amne,
Heſperioque ivit non amplius invida rivo.
Aſt pater errantum Tamiſis Regnator aquarum,
Admiratus opes & conjugialia dona,
Protinus ingentem generoſi rore Falerni
Urnam implevit ovans, retroque uxorius alveum
Nectareæ convertit aquæ, notæque petivit
Virginis amplexus. ſtupuit prædulcia Nais
Oſcula, vix credens pelago rediiſſe maritum.
Ille racemiferâ diſtinctus tempora vite,
Et Surrentino cerebrum perfuſus Iaccho,
Immenſos plauſus, & jubila ſpumeus alto
Advolvit cœlo, curvum queis littus & omnes
Intremuêre agri, penituſque exterrita conjux.
Mira loquor. quicquid nemus altæ mittit Idumes,
Quod Panchæa nuceta coquunt, quodque Eboſis ora
Educat: Ambroſiæ ſucci, ac unguenta Sabæa,
Et myrrha, & nardus, guttæque halantis Amomi,
Et procul Eois ſudantia balſama virgis
Aeriis cecidêre plagis, pluviamque ſuperbam
Cæſareus bibit ore infans. Ea fama vagatur.
Adſtitit ad cunas, dextrâ librante bilances,
Alma Themis. *Forte illa poli interioris in aulâ*
Ut ſonitum accepit fletûs, tremuluſque per aures
Allapſus vagitus iit, nunc viſere rurſus
Terram, ait, en! menti calor incidit, indeque greſſum
Cum dicto rapit alite Cauro, ac fulminis alis
Ocyor, & miſſâ, nervo pulſante, ſagittâ.
Sacrâ etiam PIETAS *aderat circumdata pallâ,*
Infula cui priſco velabat tempora cultu.
Vendicat illa ſibi totum, fovet illa tepenti
Complexum gaviſa ſinu, tenet illa ligamen,
Illa rotat cunas, & celſa per atria currens,
Præ reliquis nimium vult officioſa videri.
At vero auguſtos jactans PRUDENTIA *vultus*
Pone ſubit. prorſus jucundum & amabile monſtrum,
Mille oculi cui fronte ſedent, & lumina mille
A tergo. in vicibus capiunt quaterna quietem,
Cætera proſpiciunt longè, vigilique perennè
In ſtatione manent. pueri ſubit illa tenellum
Pectus, & arcanos inſpirat præſcia ſuccos.
Nec tu aberas, niveo radians CLEMENTIA *vultu,*
Tu lenem facilemque facis. PATIENTIA *vires*
Addit, & invictum facit inter turbida corpus.
Illum etiam validis CONSTANTIA *tollit in ulnis,*
Ne perſonatis flectatur mobile ſcenis
Ingenium. curvat ſublime MODESTIA *culmen.*
Talis in herboſâ reptabat parvulus Idâ
Jupiter. illi omnes aſſurrexêre jacenti
Et nemorum pecorumque Dii: dat proxima ramis
Sylva canora ſonos, præſentis conſcia dudum
Numinis: attonitæ ſtant circum, artuſque coruſcos
Mirantur pecudes: montis ſtupet ipſe tuendo
Intonſus vertex, & vix ſua gaudia credit.
Jamque ubi vix teneris vernabat in unguibus ætas,
Quæ certo pede ſignat humum, Parnaſſus & alta
Pieridum delubra patent. luſtrantur Athenæ,
Producitque ſuos vaſto fabuloſa theatro
Terra Pelaſga Duces. puero ſe fortibus anſis
Miltiades jactat, ſuaque audax arma Lyſander,
Cliniadesque ferox, ſpoliiſque inſignis opimis
Pelopidas, & qui victor Salaminide ripâ

Fudit

Fudit Achæmenias ingenti ſtrage catervas,
Militiæ canit acta ſuæ, nec corpore parvo
Magnus Ageſilaus tantos latet inter honores.
Miratur fortes animas, invictaque ferro
Pectora, quæ poſthac (veniat modo fortior ætas)
Celſior aſſurgens ſuperet, tergoque relinquat.
Quin & Amyclæus monſtrat præcepta Lycurgus,
Et leges dat nôſſe ſuas. Jamque acer Ephebus
Nôrat, quîs populi duros inflectere ſenſus
Officiis fas ſit, poteratque excelſa tenere
Sceptra puer, legeſque ſuis præſcribere Pictis.
Tum quoque magnanimos per priſtina ſecla Monarchas
Ulterius veſtigat ovans, Belumque, Ninumque,
Aſſyriamque nurum, longoque ex ordine Medos,
Grajugenoſque ſenes. irridet Sardanapali
Semiviri plumam, & nimium temeraria Xerxis
Conſilia, imbellemque animum. culpatur in Ocho
Immanis feritas, & non tractabilis ira.
Nec placet Antigoni ingenium, Syriique Tyranni
Infanda impietas. magno prognatus Hydaſpe
Se probat exemplo, quique ebrius utre cruorem,
Reginâ cogente, bibit, nec ſuſtinet altâ
Nocte premi, totum bello qui terruit orbem.
Mox recitat veteres regnatrix Roma labores:
Scipiadum pugnas, & prælia docta Camilli,
Fabriciique focum tenuem, MarIque peritas
Inſidias, rapaſque CurI, frontemque Catonis
Impavidam, Fabiique moras, & Coclitis auſa.
His ſtudiis puerilem animum florentibus implet,
Et quondam facienda legit. Jamque ardua virtus,
Et probitas dudum teneris maturior annis
Mentitur ſenium. puerum ſtupuêre loquentem
Jam pueri, infanteſque ſenes, ſua nec capit ætas
Amplius ingentemque animum, moreſque viriles.
Qualiter Heſperidum ſurgit felicior hortis
Arbor, & in parvo promittit ſtipite poma,
Autumnumque gravem. ſpectant formoſa ſorores
Brachia, maturamque umbram, properataque planta
Incrementa ſuæ, feſtinâque munera laudant.
Tandem humeros circum validos prætexta Minervæ
Diſrumpi viſa, & puero decreſcere veſtes,
Non tamen infectæ ſtabant lanugine malæ,
Nec roſeis erat umbra genis. tunc colla lupatis
Cornipedum premere, & patulos amat ire per agros,
Vectus equo, mox & Lybicas nudare paleſtras,
Mox mentita magis ſævæ præludia pugnæ
Sudantem exercere juvat, modo viſere Faunos,
Saltuſque umbroſos penetrare, & teſqua ferarum.
Et nunc arma ſchola ſenſim, lorica Lyczo
Succedunt, calamo gladius, clypeuſque papyro.
Ceu leo, Maſſylis quem ſedula factat in agris
Uberibus mater, cum primum Martia cervix
Inſurgit metuenda jubis, exque ungue leonem
Se videt eſſe, cibum indecorem contemnit, & antro
Indignatur ali ulterius, linquenſque cavernam,
Jam capit ipſe feras, vaſtisque adringitur urſis.
Haud aliter vires ultrà Stuartia proles
Horrendas latebras magnarum intrare ferarum
Ardebat, laſſo geſtans venabula collo:
Mane rubeſcentem cum vix variaret Olympum
Purpureis Aurora genis, primoque ſub ortum
Rore maderet humus. Satyri ſalière bicornes
Ingentes plauſêre orni, plauſêre Napæa,
Aurarumque leves animæ, molleſque FavonI.

Sæpe

Sæpe Diana leves tacitè furata sagittas
Audacis tergo pueri, cœlestia rursum
Spicula coryto ingessit. Sine sanguine nullum
Decidit, aut volucres scidit sine vulnere ventos.
Sparsit & Ambrosio juvenilia membra liquore,
Sparsit equum: crevêre animi, magnoque superbus
Pondere, verberibus nullis, stimulisve, minisve,
Transmisit rapidâ arva fugâ. Stupuêre relicta
Nubila, cunctantesque Austri, Boreæque sequentes.
Nunc paulo majora canam. Tu, Gnata Tonantis,
Quâ texente, Ducis tot fortia facta leguntur,
Æterno mandata peplo. Tu pande recessus,
Quid procul à patriis exul pavraverit oris,
Robore quo ferrum, quantâ vi torserit hastam,
Cantabrico subvectus equo? nos orsa sequemur
Eminus, & tantum vestigia rara legemus.
Tempus erat, verno quo Titan limite cogit
Longius ire diem, quoque omnis parturit arbor,
Antiquas meditata comas, redeuntque viretis
Gramina, garritus silvis, rivisque natatus.
Quartus ab undecimo juveni vix venerat annus.
Cum procul externas (sic heu! volvistis iniqua
Fatorum leges!) abit hospes & exul in oras.
Eloquar? an fas est, isthoc ventura silere
Secla? sed indomiti quid non jubet ira Tyranni?
Mille ut insidias evadat salvus & enses,
(Proh pudor!) imbellem juvenis bellator amictum
Induitur, cogitque peplo mansuescere crines,
Submittitque graves humeros, robustaque laxat
Brachia, & aurato verrit vestigia limbo.
It tergo demissa stola, & subtegmine picto
Lascivit thorax, & habet redimicula vertex,
Brachiaque in manicis, ludunt que monilia collo,
Carbasæque sinus humeris, & rasilis auro
Fibula coccinea constringit vincula planta.
Mollitiem simulat gressus, vultusque timorem
Fœmineum, tenuantque suas mala guttura voces.
Jamque ferè medium Flandrorum ditia prater
Rura tenebat iter, Braccataque regna petebat:
Forte aderat totâ Gradivus pectora belli
Tempestate calens, & adhuc à cæde Gelonum,
Bistonidûmque cruore rubens, ut vidit euntem,
Ilico defigit, quantum cervice, comisque
Exurgat, quantumque humeros & pectora fundat.
Miraturque graves passus, oculosque vagantes,
Ulla puellaris nec habentes signa pudoris.
Thermodontiacam dixisset Amazona, peltâ
Sed caret, & savas nescit pia dextra sagittas.
Ergo ubi flectentem propius vestigia fixo
Prosequitur visu, vultusque ac ora notavit
Nota sibi; erubuit, mistâ quoque risit in irâ.
Jamque iterum Scyros, magnusque recurrit Achilles,
Anxia quem Genitrix, crudelis præscia fati,
Venturum excidium Trojæ, quondamque potentis
Eversorem Asiæ, magni Lycomedis in aulâ
Virgineos inter cœtus, timidasque puellas
Abdiderat, Regique gemens mandârat alendum.
Accedit tacitè, summosque lacessit amictus,
Iquè, ait, innumeras juvenis fusure cohortes!
I felix! sic magna decet præcordia casus
Per varios, perque arctarum discrimina rerum
Ad justum properare decus. Tua facta per orbem
Perpetuo docta memorabunt carmine Musæ.
Nec stola dedecori fuerit. muliebria pensa
Traxit, & imbelles egit cum carmine fusos

Ipsemet

Ipſemet Alcides, molleſque indutus amictus
Ipſe puellares ſimulavit Jupiter artus.
Nec dubitat, quando celſo movet agmina Nyſæ
Pampineus de colle pater, jactatque corymbos,
Verrere humo Tyrio diſtinctam murice pallam,
Et circumtextum croceo velamen acantho.
Quin ego reginam Cypri cum viſo, cruentis
Horibus, & Getici reſperſus pulvere belli,
Obvelare caput peplo, crineſque maritam
Frangere ſæpe ſino, Veneriſque inducor amictus.
Jamque vale! meritis aliàs cumulabere donis,
Nunc ſtudij hæc tapè ſigna mei, (ſimul obtulit enſem
Fulmineum) hoc noſtri ſervabis pignus amoris.
Dixerat. Ille abiens jamdudum ſubſtitit oris,
Francica terra, tuis, atque horrida bella ſecutus
Crudeles inter gladios, lituoſque, tubaſque
Duravit grave Martis opus. ſtetit acer in armis
Batigenas contra, cupiitque ſub hoſte ſuperbo
Bellatricem animam, dulcemque effundere vitam,
Si modo fata vocent. ſtupuit Turennius ipſe
Ingentes animos, invictaque pectora bello,
Indomitaſque in cade manus. Nam denſa regenti
Agmina, ſeu frenis, ſeu cum pedes iret in hoſtem,
Limes utrinque datus, retroque abiere phalanges.
Senſerat adverſis bellax Hiſpania caſtris
Externum veniſſe Ducem: nunc arma, ſodales,
Arma, viri, ponamus, ait. quid viribus ultra
Imparibus, quidque irato certemus Olympo?
Ecce! novus noſtris ſubiit cervicibus hoſtis!
Hic niſi Liligerûm miles diſcedat ab oris,
Et noſtras regat ipſe acies, illuxit Ibero
Hæc ſuprema dies! poterit mox Gallia celſum
Exſuperare jugum, & noſtrâ conſidere terrâ,
Et Durio laviſſe comam. ſic fata, per agmen
Turbida circumfert oculos, ſubitoque minacem
Fvenſaldana vocat, qui Pallados arbore tectus
Carpat iter, ſi forte Arctoum avertere Regem,
Atque Tago ſociare queat. tum talia fatur:
Vade, age, magnanimoque hæc perfer verba Britanno:
Huc veniat, noſtriſque velit ſuccedere terris,
Quando heu! dilectis erret procul exul ab oris,
Hic proprios putet eſſe lares, hic exigat annos
Regnator, mecumque pari dominetur in aulâ.
Ille orator abit, redit exorator. ovatque
Jam Tarteſſiaco plaudens exercitus agro,
Jam vexilla vibrat, formidateſque maniplos
Latius extendit, nec ſervat caſtra, ſed ultro
Armoricis inſultat agens, ſperatque ſuperbos
Jam jam victrici lauru redimire capillos.
Stabat arenoſæ vetus arx in margine ripæ,
Cœlo inſerta caput (Mardikam nomine dicit
Flandria) Gallorum validis incuſibus illa
Heſperii nuper Domini mutârat habenas.
Hinc Hiſpana phalanx campo procedit aperto,
Succeditque urbi, & vaſto ſtruit agmine vallum.
At non magnanimi ceſſat fiducia Picti.
Ecce Caledonios monitus, ac arma ſecuti,
Lecta manus, Juvenes, quos nec crudelis Enyo,
Nec prope collato ſpernat mucrone Minerva,
Portarum ſubiêre gradus, limenque ſub ipſum
Effregêre actâ celſos teſtudine poſtes.
Ipſe Stuartiades metitur culmina viſu,
Audaceſque rapit captiva in mania greſſus
Acclivum molitus iter, longeque timendus

Advolat

Advolat, & cæcum rotat irrevocabilis enſem.
Jamque petita diu prenſat faſtigia, nutant
Oppoſiteque ſudes, remoraque, & vulſa trementis
Saxa labant muri, tabulataque juſſa recedunt.
Talis Echionias Capaneus (ſi fulmina demas,
Criminaque) ingenti Thebas exterruit umbrâ
Deſuper, inſultanſque Deûm greſſuque, manuque,
Molibus obſtantes turmas, ferratæque clauſtra
Dirruit, & truncis rupes in templa, domoſque
Præcipitans, propriis obtrivit manibus urbem.
Urget hyems telorum, & ſummis ferrea tectis
Grando furit. pinuſque ruunt, fraxique molares,
Roboraque, ingenteſque trabes. lucentia ferro
Spicula, & arſuras cæli per inania glandes
Muralis catapulta vomit. vix Marſpiter ipſe
Accedat. ſubit ille tamen, nec pectora flectit
Imber atrox, rectoſque tenens in mania vultus,
Infrendet ſpiſſis cuneis, turrique propinquat,
Immemor interitûs, tantumque ſua arma reſpectans.
Hyrcanâ veluti prædatrix tigris in umbrâ,
Quam catuli impaſti, & proprii jejunia ventris
Ex longo exagitant, ubi ſævo vidit ab antro
Securos errare greges, armentaque paſci
Eminus, invadit gaudens, ſpernitque vetantum
Agmina paſtorum. redeunt venabula tergo
Nequicquam. prædam videt, & ſua vulnera neſcit.
Succeſſum fortuna negat: quater agmina turpi
Disjecit conurſa fugâ, muroſque per altos.
Victor iit: quater illa iterum veſtigia retro
Converſis torſêre globis, vallumque tenebant.
Interea magnum Sol circumvolvitur annum,
Ex quo caſtra inter, nudoque ſub æthere pernox
Pertulit inſanos imbres, & frigora bruma,
Iratique poli furias. in gramine lectum
Stravit humus, capitique fuerunt culcitra petra.
O quoties illi, regalia ſidera, Perſeus,
Et pater Iaſides, & qui te contudit, hydra,
Arriſêre polo! procul annuit acer Erichtheus,
Atque Ariadnea radiarunt dulce corona.
Illi etiam ingentem cupiit jactantior enſem
Porrigere Orion, atque uno nubilus aſtro
Terribilem viduare manum. quin aurea Phœbe
Nocte ſoporiferâ, roranibus obvia bigis,
Indoluit viſu, malletque in vertice Latmi
Compoſitum amplecti pro dormitore marito.
Semper eum pugnæ, ſemperque ululata juvabant
Prælia, nec tergo, ſed forti pectore notus
Hoſtibus, horrendo conferta per agmina ſuetus
Ferro aperire viam. Stupuit pugnace volantem
Scaldis equo, timiduſque udis abſcondidit ulvis
Cornua, limoſumque caput. ſub gurgite Liſa
Horruit, ac inter clypeos, galeaſque, viroſque
In freta vix invenit iter. ſic cædibus arctus
Ivit, & obliquas infecit ſanguine ripas.
Vidiſtis, pavidæ Dryades, quot fortia letho
Corpora, quot Stygiis animas demiſerit arvis,
Quam nunquam fruſtrata manus, quam vulnere nunquam
Caſſa ſagitta illi, quamque otia nulla lacertis
Suaſerit hortatrix animoſi gloria lecti?
Vidiſtis vos cuncta, Deæ, vos ire retrorſum,
Vos ſeclo hæc memoraxe dicet. nam fraxinus alta
Inſcriptas geſtat laudes, & cortice vivo
Uſque notas, nomenque ævo memorabile ſervat.
Rumor erat dudum Dunkerka mœnia circum
Innumeras ſediſſe acies, urbemque cruentâ

Obſidione premi. movet huc nocteſque dieſque,
Cantaber, & fido properat ſuccurrere civi.
Celta ubi Calpigenas procul approperare cohortes,
Et Minico ſe Marte peti, ſub manibus altis
Accipit, extemplo clauſo movet agmina vallo
Turbidus, & campo ſeſe diſponit aperto
Opperiens. tenet in capulis haſtiſque paratas
Ira manus. Et jam ſpatiis æqualibus acti,
Tantum aberant, quantum Parthâ ſolet ire ſagitta
Miſſa manu. ſonuêre tubæ; fragor incipit ingens
Celtiberum, & vaſto ſubter volat aſtra tumultu.
Illico colliſis gemit obvius enſibus enſis,
Et ſtridet per inane trabes. tonnêre metalla,
Et fera ſulphureo tormenta hiantia hiatu
Saxa rotant, rauciſque imitantur fulmina bombis.
Jamque diem excluſit fumus, ſtant plumbea cælo
Nubila, nec globulos ultra capit arduus æther.
Idem amor hoſtilem capulis hauſiſſe cruorem,
Et donaſſe ſuum. præbent ſua pectora ferro
Obnixi, ſervantque gradus, hoſtique cruento
Dant animas & terga negant. crudeſcit utrinque
Horribilis cædes, & pugna aſperrima ſurgit.
Caſus agit virtutis opus. nunc ordine juſto,
Nunc nullo pugnatur, & in certamine ſævo
Se cæca implicuêre acies. jam ſanguine in alto
Armaque, corporaque, & comitati fata ſedentum,
Exanimes volvuntur equi. jam ſpreta regentum
Imperia, una equitum turmæ peditumque laborant,
Confuſique duces vulgo. fugit ala Numantum
Dextera, converſiſque retrorſum auſertur habenis,
(Urget enim Braccata phalanx) ſparſoſque per artus,
Tetraque congerie ſola, ſtagnantemque cruorem
Inciti equique, virique ruunt. gravis exterit ora
Ungula, luctanteſque gemunt ſub pondere manes.
Aſpicit iratus dudum Sabrinius Heros
Palantum ſtrages, ardetque reducere pugnam.
Ac celſo ê tumulo increpitans: quo tenditis, inquit,
Degeneres! nullæne manus? nulla arma, nec enſes?
Hicne impune oris illuſerit advena veſtris?
Indecorem vobibete fugam. licet ecce peremtos
Ulciſci, lethove ſequi. Sic fatus, aperto
Enſe prait ſociis, mediosque agit acer in hoſtes
Quadrupedem. flexêre gradus, hoſteſque ſequentes
Converſum ſtupuêre Ducem. ſubit ille minaci
Cuſpide, turbatiſque inſtat, ſternitque, feritque
Innumeram ferro plebem, ceu lethifer annus,
Et funeſta lues, & peſtis, & ira Deorum.
Quis denſas numeret cædes, aut nomine poſſit
Occiſos ſignare greges? hunc poplite ſciſſum
Præterit, hunc jugulo ſectum jubet ire ſub umbras,
Hunc rapido provolvit equo. pugnantibus idem,
Supplicibuſque furens, falcatoque obvia ferro
Colla metens, truncos linquit poſt terga cadentes.
Thracius haud aliter primi ſub tempore veris
Hebrus, ubi hibernas tepidâ cervice pruinas
Æmus abire jubet, tumefacto gurgite campis
It timor, obliquaſque rapit ſervantia ripas
Roboraque, annoſaſque trabes, longæva circum
Arbuſta. ipſe timet venientem cærulus Ægeus.
Tunc ferrugineum lucum, tenebroſaque Ditis
Atria confertas umbras, maneſque ruentes
Sub terram ſtupuiſſe reor. vix pallida turba
Suffecit ripa, & gemuit ſub pondere tellus.

Ipſemet

Ipſemet umbrifera ſulcator luridus unda
Infremuit, laſſoſque egit cum murmure remos.
Interea celſis Mavors in nubibus adſtans,
Addubitat tacitè, quemnam hoc certamine victum,
Quem viciſſe velit? nec ſtat ſententia menti.
Ipſe regit jactus, adverſaque ſpicula flectit,
Fortunamque haſtis idem venientibus addit.
Nutat utroque favor. ſed jam declivis Olympo
Laſſatis Sol ibat equis, & veſper opacus
Umbrabat longe montes, pugnamque diremit.
Quo feſſum, REX MAGNE, rapis? Tua celſior aſtris
Subducit ſe fama mihi, ridetque canentem
Inferiore lyrâ, nec pandere ſimplice verſu
Mortalem tam magna ſinit. Tua caſtra ſecutus
Hactenus, & lituos cecini, fractaſque phalanges,
Armaque, cedenteſque viros, ac diruta valla,
Et debellatum turbato gurgite Scaldin.
Nunc Thetis alma vocat. poſt victas milite terras
Continuant tibi nomen aquæ, terrâque, marique
Nuncia fama canit. Tibi formidata reſidunt
Carbaſa, belligeraque rates, & carcere miſſi,
Lenius Æolii ſpirant in claſſica venti.
Viderat Arctoum decies ſine gramine Grampum,
Biſque ter undoſum glacie riguiſſe Sabrinam
Cynthius, & toties dederat revireſcere campos
Plutonis formoſa ſocius, quod avita tenebat
Sceptra, & jucunda populos in pace regebat
CAROLUS. *Ecce atrox armatis Belgia ripis*
Exiluit, reſides acuens in prælia dextras.
Ilicet exitiali accingitur Anglia bello,
Exutique ſtatim viderunt æra montes.
Hîc audax abies, pelagi viſura tumultus,
Sternitur, hîc terrâ ramoſa cacumina ponit
Alnus amica vadis, & quercus amata Tonanti.
Faunorum flevêre greges, ſua regna relinquunt
Cana Pales, atque arborea Pan arbiter umbra,
Capripedeſque Dii. nidos fugêre tepentes
Pennigeræ volucres, & fœta cubilia cervi.
Omne natat pelago nemus. uncta palatia ponto
Fluctivagaſque arces ſtupeas, roſtrataque tecta,
Veliferoſque innare lares. ſi littore ſpectes
Eminus adverſo, credas tranſire revulſas
Orcadas, aut rupti deſcendere fragmina Grampi.
Jamque omnis fugitur portus, ſpumantque parumper
Signa viæ liquidæ, & vitreo perit orbita fluctu.
Protinus aſpectis ſiluerunt puppibus undæ,
Detumuêre animi ſubito, ſinuſque tacentes
Blandidulo pictas pulſabant gurgite proras.
Nuſquam Euri Caurique truces. tantummodo terga
Summa levis flatu Zephyrus, pontumque jacentem
Exanimis criſpabat hyems. pater ipſe volantes
Oceanus pinus mulcebat, & oſcula jungens
Uvida dilectis radebat pectora roſtris.
Hinc multo Proteus, duplicique hinc corpore Triton
Pranatat, hinc ſubitos qui expavit in inguine piſces
Glaucus, & humenti viridis cum matre Palæmon.
Hîc ludunt vituli, ſternuntque immania phocæ
Corpora, at hic blandi trabibus delphines aderrant.
Victorem ſenſiſſe putes. Nereides almæ
Molli utrumque latus gaudent ambire natatu,
Officioque caret ſpumantum nulla ſororum.
Carbaſa pars pandit zephyris, pars tranſtra repurgat,
Temperat hæc fluctus, hæc tendit ſtuppea mali
Vincula, at illa altis annectit ſuppara velis.

Sunt

Sunt, quibus explorare petras, fundumque profundum
Eſt labor, & bolides cæcis immittere urnis.
Aſt ubi Battavicas contra advenere carinas,
Et ſcindi adverſum trabibus ſpumantibus æquor,
Dux celſâ de puppe videt, ſic ora reſolvit,
Affatus ſocios, monitiſque exſuſcitat iras :
O juvenes, mecum Boream, iraſque furentis
Aſſueti durare freti, quem cernitis hoſtem
Credite materiam laudis, deſtramque rapinam.
Non contra iratos mucronem ſtringimus urſos,
Non ferro Lybicos imus turbare leones,
Aut rabidas ſuperare tigres. terrâque marique
Invalidam aggredimur gentem, noſtriſque lacertis
Jam toties doctam ſuccumbere, (quid moror ultra
Verboſus ?) ſat erit ſi nomine dixero Belgam.
Faſne ſuis illi ſit debellare carinis
Natum ponto Anglum, & cui primus in æquore vaſto
Vagitus, præbentque udæ cunabula ripæ ?
Non ita Dii, non noſtra velit metuenda macharâ
Dextra truci, non fama ipſi contermina cœlo.
Jactitat ille quidem vires, atque æmula noſtris
Sceptra tenere putat demens, Dominuſque profundi
Scilicet incedit. ſed enim quid Belga Britanno
Diſtet, & horriſonis Nereus cui ſerviat undis,
Hac pugnâ monſtrate, Viri. nos inter & illum
Judex enſis eat. date tela, ſcandite tranſtra,
Deturbate foros, flammâque abſumite puppes.
Talia vociferans, ſenſit delapſus in hoſtes.
Nec mora : nautarum vagus aſſilit æthera clamor,
Compleniturque fori. Tamiſina ſponte carina,
Non exſpectato clangentum more tubarum,
Hoſtiles petiêre rates. litique, cavæque
Tum demum ſonnêre tubæ, cornuque remugiit,
Claſſicaque â tergo bellum invenêre ſecuta.
Tantus amor pugnæ ! talis ciet æquora Brito !
Jamque terit puppis puppem, colliſaque roſtris
Roſtra crepant. ligat hîc iteratis morſibus altas
Uncus atrox proras. illic Neptunia proles
Cominus obnixi terreſtria prælia miſcent.
Fulmîneis alibi Vulcania machina bombis
Coſtarum ſolvit nexus, & mœnia rumpit
Lignea, fluctivagaſque docet ſubſidere turres.
Innumera lethi facies : nec limite ab uno
Mors miſeris infanda venit. pars gurgite ſummo
Singultant dulces animas, potantque ſupremis
Halitibus proprio permiſtam ſanguine Tethyn.
Fragmina remorum pars, & fluctantia prenſans
Tranſtra, fatigatis humero ſub utroque lacertis
Æquora vaſta ferit, ſperatque ad littora fruſtrà
Elabi, & patrias, quas non circumſpicit, oras.
Ecce ! rapit miſeros vortex, mediogue natatu
Fractarum ſubitâ ratium periêre ruinâ.
Hi plumbo globuliſque cadunt : hos eminus hoſtis
Demetit enſe furens; hi, deſcendente carinâ,
Unâ operâ ad manes ivêre, Stygemque propinquam.
Dira alios ſorpſêre faces : exuſtaque tranſtra,
Flagrantique intus correptæ ſulphure coſtæ
Advolvêre polo. miſeri per inane volantes
Hei mihi ! vicinis animas liquêre ſub aſtris.
Jamque omnis timet unda nefas. reſluuntque fluuntque
Corpora, ludibrium pelagi, forteſque lacerti,
Oraque, & abſciſſæ redeunt in pectora dextræ.
Luctus ubique, ingenſque dolor ! non Strymonis unda
Sævius, aut Getico rubet altius Hebrus ab enſe.

Anceps

Anceps pugna diu. ceu cum duo carcere fratres
Æolio erumpunt, Auſter, Boreaſque, nec ante
Convenêre ſatis, Lybicos uter obruat agros
Flatu, uter Ionios attollat fluctibus undas?
Incerti primum ſtudia in contraria rapti
Scinduntur, ſurguntque iræ, pugnantque, fremuntque.
Terra gemit, clamatque adici cervicibus Atlas,
Intonſæque boant ſylvæ, freta, nubila: donec
Aut nimiis hic vicit aquis, aut ille procellis.
Interea Albionis rapido Prætoria curſu
Vecta venit, centumque vomens incendia portis,
It pelago, ratibuſque timor. ceſſêre parumper
Battavicæ pinus, retro ſua vela tenentes:
Pars mediâ ſedêre fuga. ſubit illa minaci
Ære tonans, flammaſque rotat. juvat ipſe maritus
Cypridos, & cæcis incendens ſulphura clauſtris
Nautaſque, fractaſque rates, atque arma ſub auras
Cum tonitru agglomerat, cinereſque aſpergit olympo.
Fumantes redière trabes. cælum omne remugit
Ictibus, inque vicem timuerunt ſidera & undæ;
Sidera Phlegræos expectavêre furores,
Incenſæ metuêre undæ, ne regia Nerei
Concipiat flammas, penituſque ardeſceret igne
Pontus, & in ſiccas redeant exuſta favillas
Atria cæruleæ Thetidis, Phorcique penates,
Nereidumque lares. talis furit æquore Pictus!
Non ferrum, non æra tegunt, non abjete craſſo
Intextæ grandes coſtæ. lacerata fatiſcunt
Robora, & innumeris potant ſalis æquora rimis,
Accipiuntque inimicum imbrem. ſtat plurima clavis
Orba, ac diſruptis velorum ingentibus alis
Ignavi repunt ventres. hæc ſaucia crebro
Vulnere, jam vaſtum metuit mergenda profundum,
Illa fugam molitur iners. Sic horrida Priſtis
Cum vaſtâ ſe mole movet, terræque propinquans
Incluſum vomit ore fretum, ſtupefacta recedunt
Littora, viciniqne timent decreſcere montes.
Diffugiunt trepidæ, cæciſque abduntur in ulvis
Squamigeræ gentes, & natio muta natantum.
Ecce Caledonium magno cum turbine plumbum
Fertur in Opdamum, quo ſolo Belgica claſſis
Nixa ſtetit, lateriſque obliqua ſiniſtri
Vincla ſecat. cadit ille, & in ilia flexus,
Relliquias animæ cogit, pugnatque dolori.
Accurrunt pavidi ſocii, cupidumque redire
Sanguineam ad pugnam, mediâque in morte negantem
Exſpirare trahunt, ſummæque in margine prora,
Unde illi in pelagus patulus proſpectus & hoſtem,
Deponunt flentes. ſed & ipſe recedere cælum,
Lethalemque hyemem paulatim inſerpere fibris,
Senſit, & innixus tabulæ, miſereſcite, clamat,
O ſocii! heu! veſter quondam (dum fata ſinebant)
Ductor eram; trucium prohibent nunc penſa ſororum
Hei mihi! quod veſtras non ultra cernere pugnas,
Non poſthac bellare mari, non tranſtra ſuperba
Albionis, liceatque inviſas mergere puppes!
Labimur! extremis hoc vos ſingultibus oro,
Hoc linguâ labente peto, (ſi ſanguinis ulla
Gutta adhuc Battavici circum præcordia fervet,
Si merui infelix, nec me virtutis egentem
Aufert atra dies) flammis ultricibus hoſtem
Infeſtum urgete, & veſtri ſatiate ſupremos
Ductoris cineres, & ab Anglo ſumite pœnas.
Dum clamat, ſubit ore, alio balliſta molari;

Nec prohibent fauces, pariterque horrore ſub uno
Vox acies, & vita fugit. ſua murmura dentes
Non peragunt; pereuntque infracta in ſanguine voces.
Tum vero avertunt toto ſua carbaſa ponto,
Et trepidâ dant terga fugâ. non ira, nec ultra
Ardor habet pugna, tantummodo portus & ora
Patria ſpectatur, laceraſque trahentes puppes,
Quâ licet, extremam properant evadere cladem.
Proſequitur Brito inſultans, atque æquore toto
Diſſectis cupit ire comes, dum copia ponti.
Iſſet & in terram victor, gentemque ferocem
A ſtirpe extinxêt, belliſque hoſtiſque fuiſſet
Illa ſuprema dies: ſed enim vetat arduus ipſe
Axe ſedens Mavors, retroque agit enſe carinas.
Viderat â Batavâ redeuntem cæde Britannum
Neptunus. calidis dum vix elapſus ab antris
Captat anhelus, hians, auras, & flatibus æſtum
In ſummo relevat pelago. ſtant tecta favillis
Corda illi, triſteſque obducunt lumina pruna,
Fronte ſedet teter fumus, fuligoque circum
Obnubit regale caput. late igneus ora
Eſt vapor, & diro ſordeſcunt pulvere crines.
Plurimus inſternit barbam cinis, atraque mento
Canities exuſta jacet. rediiſſe putares
Enceladum, & Siculas nuper liquiſſe cavernas.
Ut procul aërias vada verrere falſa triremes
Advertit, puppeſque ſalo transire ſuperbas,
Ter, quater, annoſum quaſſat caput (ore favilla,
Et cecidit de crine cinis,) tum pectora pulſans,
Æſtiferoſque alto ructans è gutture fluctus:
Quis furor, heu! noſtros ſic inceſtare penates?
Clamitat, haſne mihi reddis, Dux maxime, grates,
Quod toties hoſpeſque tuis, & conſcius actis?
Aſpice, quam toſtus vultum, quam fumidus ora
Emergam? quantæque urant mea lumina flammæ?
Hei mihi! jam totas habitant incendia fibras.
Ille ego cæruleum ſceptro qui tempero pontum,
Et fluctus frenare feror, cui proxima cœlo
(Sic ſtatui demens) obvenit ſorte poteſtas,
Sedibus antiquis pellor. mea regna ſceleſtus
Ignis habet, totâque faces dominantur in aula.
Æquora jam ſicca quærunt morientia ripæ.
Vix ego per flammas, ſuperas male ſoſpes ad auras
Evaſi, exuſtuſque adſum. cur futile telum
Geſto ultra? cur unca meos gravat haſta lacertos?
Hic jaceat (projecit enim indignatus) inanis
Fuſcina, contemtuſque tridens. dimitto vadoſum
Imperium, & fratris vado vagus exul ad oras.
At Tu, qui tumidus ſpoliis & ſanguine fuſo
Victor ades, ſi forte placet, tu tolle trideniem,
Unda tibi pareatque fretum, tibi terga profundum
Subſternat, tibi reſtinctis mea regia flammis
Recludat graviſa fores, malitque videre
Te Dominum, & noſtris graviores cernere vultus.
Fortunate Heros! ſpondent tibi mitia dudum
Imperium fata, & quondam tua tempora ſperat
Fraterna nunc frontis honos, diademaque lætus
Cernet & invictum Brito geſtare Jacobum.
Quondam etiam (novi nec me mens præſcia fallit)
Belga aderit, totumque renatis claſſibus æquor
Inſternet, formido maris: ſed robore cuncto
Exutus, raraſque vehens ad litora puppes
Uſque Tuum trepidabit ebur, nec bella deinde

Ulla

Ulla volet gerere, & Tamiſina laceſſere regna.
Dixit, & ad ſuperum extorris conceſſit Olympum.
Omine non caruit ſermo Neptunius. Olim
Battavicæ rediêre rates, atque æquore pulſæ:
Et Tu ſceptra tenes. Feliciter! *Anglia longo*
Jam luctu ſe ſolvit ovans, neſcitque dolorem.
Jam triſtes gemitus, & funereos ululatus
Ultra Sarmaticas longè jubet ire pruinas.
Jam priſcos iterare dies, priſcumque decorem
Incipit, & vultum ſumit gaviſa ſerenum.
Ille pater patriæ, CAROLUS *moderamine clavi*
Abſiliens, trepidam nuper nutare carinam
Fecerat. ipſæ illum, ſylvæ, fleviſtis, & amnes,
Et procul undiſonum longè ſub gurgite vaſto
Oceanum gemuiſſe ferunt. freta murmure rauco
Quærebant Dominum, ſonituque imitante querelas
Triſtia torpentes lambebant littora fluctus.
Muſſantes Procerum cœtus, & neſcia flecti
Pectora Semideûm fletu madniſſe tepenti
Vidimus, antiquas veluti cum, vere reverſo,
Thrax Hæmus ſinit ire nives, & vertice ab alto
Sole liqueſcentes multus deſcendit in amnes.
Non, labente Numâ, ſimiles per culmina ſeptem
Auditi gemitus: nec cum pater ipſe curules
Deſereret patrium repetens Auguſtus Olympum,
Sic Latii planxêre patres. Sed pulſa recedunt
Gaudia, & Albionem ſimilis jam ſuſtinet Atlas.
Ceu ubi triſtis Hyas furit, & frondoſa maligno
Afflantur fruticeta Noto, ſtat ſqualida tellus,
Nullus honor ſylvis, exſpirant florea prata,
Gramina jam valles, jam quærit campus ariſtas:
Palleſcunt nimio moritura roſeta madore,
Et pereunt vineta jugis: ſi clara refecit
Aura ſolum, terraque iterum vidêre ſerenum,
Jam redit omnis honos, meliuſque renata vireſcunt
Germina, & incultas decorat ſua gloria virgas.
Hæc eſt Albionis luctu ſurgentis imago.
Et jam regales fervent diſcurſibus arces.
Huc properat viſura cohors, ſpacioſaque complet
Atria. quam multi circum torpentia Lethes
Littora funduntur populi, cymbamque reverti
Sperant, & curvas ſervant per ſecula ripas.
Quam multa ad terram, cum trux inſibilat Auſter
Frondibus Hercyniis per inæquales Autumnos,
Lapſa cadunt folia, ac umbroſa cacumina nudant.
Huc grege permixto per plana, per invia tendunt
Matres atque viri, pueri, innuptæque puellæ.
Illi etiam, tremulum queis ſcipio fulcit greſſum,
Quoſque effeta domi per ſeclum abſcondidit ætas,
Adrepunt. cunctis arvis ac manibus adſunt
Exciti populi. qui Kentia jugera multo
Vomere ſuſpendunt, Iceni, forteſque Dobuni,
Quos Hantonus ager, quos Weſtmorlandia nutrit,
Qui te, Dune, natant, ac ſpumea pocula ſumunt
E fluvio, Salveje, tuo. Roſſique, Marique,
Pictique, Bradique truces, validique Bogani.
Quin etiam egelidæ quidam de littore ſternes
Huc feßas egêre rates. cupit obvius ire
Quilibet, atque novos Regi gratatur honores.
Stat campis tugurI congeſtum ceſpite culmen,
Deſertumque ſilet, ſulcoſque reliquit arator.
Nec ſcopulis hæret madidus piſcator in udis.
Et timidas videas herboſâ in valle capellas
Paſtorem neſcire ſuum, ſylviſque ferarum

Securos

Securos cœtus, nullo venante, vagari.
Fervet iter cursu. non aut Ephyreïa tantos
Ripa unquam, aut atrox aspexit Pisa tumultus,
Aut Nemeæus ager. portis immissa superbis
Unda fremit vulgi, sudatque accedere limen.
Hìc eques, hìc pedes, hìc tunica stola mixta labor[illegible]
Jam clamore via, plausu jam regia mugit,
Acceptosque sonos longe vasta atria frangunt,
Multiplicantque simul. cœlum strepit omne tumultu.
Ipsa cavis habitans JACOBUM *in turribus Echo*
Discit, & Augustum recitant vaga sidera Nomen.
Respondat Cluvida procul, Niduque, Tausque,
Et Lomunda palus, nec in alto vertice rupes
Epidiora silet, nec qui cervice profundo
Imminet, & tumidis obstat Tarvisius Austris.
Ipse resultantes inclinat vertice montes
Grampius, & melius venis coxisse metallum
Dicitur. applaudit festivis Sineus undis,
Saverenusque Pater, perque horrida saxa refractis
Mugit Succus aquis. at in udo littore Slana
Lenè strepit calamis, & arundine dulce susurrat.
Tuque, procellosa qui servas littora Fernes,
Isane, & adversam prospectas arduus Arren,
Haud mutum vis esse jugum. medioque natantes,
Orcades, oceano plausu fremuistis alacri.
At Tamisis, rauca largitor corniger unda,
Dum sedet, & solo terit otia deses in antro,
(Antro horrendo, ingente, suos unde Iris aquosa
Humores, arcumque petit, formatque colores,
Unde polus, Titanque bibunt, & pascitur æther,)
Miratur dudum strepitum, murosque per altos
Confusos ferri sonitus. movet obsita velox
Ora situ, veterique caput venerabile musco.
Ac primum insolitas pompas, lucemque coruscam
Gemmiferi expavit solii, terque ardua mersit
Colla antro trepidus: latus mox, Cæsare viso,
Se levat exurgens, liquidisque attollitur undis.
Illum exertantem squalenti turbida limo
Tempora, arundineumque caput, sabuloque gravatum
Pectus, & ulvosas malas, vestitaque junco
Cornua, mirantur ripæque, amnesque minores,
Littoreumque nemus. Viridi mox arduus herbâ
Procumbens, dextrâque genas, mentumque remulcens,
Circumfert madidos oculos. tum vellicat udâ
Annosum e barbâ calamum, cantusque sequentes
Inspirans resonare docet: (procul assonat olli
Cantanti sylva, & juga respondere laborant)
Salve, MAGNE HEROS, magnum Jovis increm[illegible]!
Jamdudum notum numen mihi! nunc meus orbi
Invidiosus honos, nec quò laus nobilis ultra
Progrediatur habet, cum Te prope nôsse, Tuumque
Immortale jubar vicinâ cernere ripâ,
Et mihi quotidie sit copia prendere dextram,
Barbara quam Thrace, rigidi quam tangere Mauri,
Sauromataque, Hunnique petunt, liceatque tueri
Ora simul pacem, & fortem spirantia Martem.
Nunc nectar mihi rivus erit, poteritque Lyæum
Rursus ab oceano veniens Neptunia Doris
Gustare, Hyblæos & Isis libare liquores.
Balsama jam quercus, sterilis jam pinus Amomum
Stillabit, jam lenta salix, & aquatica lotos,
Et tiliæ molles, & fraxinus utilis hastis
Assuescent sudare favos, & dulcia mella.
Jam myrrhâ casta fluent, nardoque myrica.

In dumis poterit jam quærere poma colonus,
Purpureosque botros. matura Cydonia ſegnis
Carduus, & duræ producent Punica vepres.
Maxime fatorum domitor, Tu ſecla reducis
Aurea Saturni, ſubitiſque exſurget ariſtis
Campus, & injuſſos mirabitur orbita culmos.
Coctile tu Tyrio mutabis marmore ſaxum.
Per te felices habitabunt rura Napeæ.
Te legum cuſtode, nefas, viſque, inſidiæque,
(Informes ſcelerum facies) arteſque Sinonis,
Et vafri ceſſêre doli. redière fugatæ
Alma Themis, ſimplexque Fides, verumque, pudorque
Eloquar? haud ſimilem ſceptris genuêre priora
Secula, nec ſimilem poterunt ſperare minores.
Tu, ſi torrentes Lybiæ ſitientis arenas
Incoleres, madido deſcendat creber in imbre
Jupiter, & cœli tellus bibat arida ſuccos.
Si te præſentem videat circumflua Thule,
Antiquum daret ire gelu, glacieque careret
Aſper inacceſſis exurgens rupibus Hecla.
Dicite io! fontes, & io! vos dicite, ripæ!
Ille ego jamdudum famâ ſuper æthera notus,
Nunc proprium vix noſco decus, laudumque gravata
Pondere colla labant. Ultro mihi cedet Iberus,
Cornua ſummittet Ligeris, venerabitur Albis.
Danubio, vage Rhene, meos narrato decores,
Forſan & is noſtris aſſurget pallidus undis.
Plura Pater cecinit Tamiſis: ſed vix ſatis ipſe
Confuſum clangorem, & ranea murmura barbæ
Percipit, obtuſos ita ſtridet arundo ſonores.
Quin etiam ripæ, ſaxoſaque littora circum
Impedium vocem, rapiuntque infecta procellæ
Carmina, & attentas prohibent pertingere ad aures.
Hæc eadem juvenes repetunt, matreſque, patreſque,
Longævique ſenes, & mitia penſa ſororum
Hunc gaudent neviſſe diem. Tibi pectore in uno
Omnia regalis ſtipavit dona tiaræ
Omniferâ Natura manu, nimioſque decores
Indidit, & totum vacuavit prodiga cornu.
Tu venientem imbrem, tempeſtateſque futuras
Præſagus ſentire potes, vitamque quietam,
Alcyonumque dies populo dabis. omnia verſas,
Omnia, quæ peragenda domi, quid poſtulet altum,
Quæ tractanda foris, quâ libertate colonus
Gaudeat, incurvus ſulco num vivat arator,
Num gemat impoſito fidus ſub pondere civis,
Quid beet undivagum nautam, quæ fœnora, quæque
Lucra inhiet toſtos fugiens mercator ad Indos?
Nunc mihi centenos jacta, fabuloſa vetuſtas,
Argi oculos, unam ſuetos ſervare juvencam.
Hic majora ſtupe. centena hic ſimplice viſu
Aſpicit, & gemino luſtrat tria lumine regna.
Hic vigiles verſans per tot diſcrimina ſenſus,
Obſervat, quid fortis Iber, quid Liliger Heros,
Quid Batavus conetur ager, quid cogitet ille,
Horrida Caſpiacæ qui ſervat limina portæ?
Neſcio quid primum mirer? Tu legibus Arcton,
Obſequioque tenes, ſed nobile primus honeſtum
Quæris, & hinc civis melior tua juſſa capeſſit.
Jus populi vis eſſe Tuum. diſcrimina ſola
Majeſtas, faciuntque altâ diademata fronte.
Prob ſuperi! quis juris amor! quæ cura ſevera
Juſtitiæ! ſacri quanta eſt reverentia recti!
Non tibi venales tempeſtas aurea leges

Perpluit, aut pretiò Themis empta incedit iniquo.
Ille ſuos citius, luſtrat qui lampade terras,
Flammiferos reflectat equos, cadat arduus æther,
Et ruat immenſi citius vaſtiſſima cœli
Machina, quam ſancti cedas è tramite juris.
Tu ſi priſca ſuas neſcirent ſecula leges,
Imperiis præcepta dares, populiſque regendis
Regula prima fores. Cedat Trajanus, & omnis
Græjorum clamata cohors, aſperque Lycurgus,
Hirſutuſque Solon, & qui Locrenſibus olim
Præfuit, unoculus ſimili cum prole Zaleucus.
Jam miſeris quam mitis ades! ſub pectore quiſquis
Secretum nutrit vulnus, longumque dolorem
Alto corde premit, videat ſi Cæſaris ora,
Et placidos vultus, majeſtatemque ſerenam,
Jam lætus, jam pulſo hilaris mœrore recedit.
Albion addubitat, teneaſne excelſus habenas
Rex melior, meliorne pater? Tua dextra ſuperbos
Deſtruit, & civi parcet manſueta fideli.
Qualiter horrificos cœlo cum Jupiter ignes
Vibrat, & Ætnæis Cyclopum rapta caminis
Iratâ rotat arma manu, cadit ardua quercus,
Procumbunt celſæ turres, ſiduntque minantes
In cœlum cervice petræ: ſecura per hortos,
Parva liguſtra latent, calthæque, humilesque myricæ,
Submiſſumque cicer, fragiliſque in littore arundo.
Quid? quod alit fortes eadem Tecum ira leones.
Corpora proſternunt illi: cum decidit hoſtis,
Jam redeunt ungues, incenſaque corda tepeſcunt:
Ire ſuper ſatis eſt, & vitam linquere victo.
Tu pronus veniæ, lentuſque expoſcere pœnas,
Tu tardas reſponſa reis, & jura moraris
Triſtia. non placidum ſævi ſitis atra cruoris
Accendit pectus, non gaudet dextera cæde.
Tu, cum triſte aliquid ſtatuis, triſtaris & ipſe,
Invituſque ſoles nigrum præfigere theta
Delicto, & meritum cunctaris plectere civem.
Pœna Tua eſt, punire Tuos. pro crimine magno
Supplicium Tibi vile ſat eſt. Quis prædicet ultra
Jam lenes in verba Titos, Marcoſve, Pioſve?
Hîc etiam laribus Regum confunditur aula
Privatis, ſpernuntque gravem pallatia faſtum.
Tu viſu facilis, Tu vulgo affabilis omni.
Nam mulces radios, ſubmittiſque alta modeſte
Fortunæ vexilla Tuæ. tamen ore renidet
Occultatus honos. Talem quoque luniger hoſtis,
Biſtoniique Getæ, & vultu pallente Geloni
Immiſtum mediis poſſent agnoſcere turmis.
Non alius Lyciâ rediens venator Apollo
Permutat ſua tela lyrâ: nitor arduus oris
Inceſſuſque Deum monſtrat. licet ipſe pharetram
Non gerat, & nullæ rigeant per terga ſagittæ.
Hoc vultû lucis Alææ Tegeæa ſacerdos
Amphytrioniaden vidit, parcique Molorchi
Admirata domus, tenuit quoque Manalis Auge.
Parva loquor. talis ſecreto limite cœli
Ipſe Tonans, cœtu circumſtipante Deorum,
Æthiopas luſtrare ſolet, cum fulmina feſſus
Jam poſuit, ceſſitque altâ nubecula fronte.
Quid vultus, REX MAGNE, *Tuos, & dicere dotes*
Præſumo, mortale ſonans? hem! noſtra fatiſcit,
Laxaturque chelys. tantis ſubſidimus auſis
Jamdudum, immenſæque abſorbent carmina laudes.
Non ego ſi cunctos epotem Phocidis amnes

Helluo

Helluo, & undoſos reſtagnet gurges in hauſtus,
Aſſurgens, Te digna canam. Sed Fama caballum
Gorgoneum inſcendit, meliuſque ebuccinat, omnis
Quâ tellus, pelagusque patet, Tua facta, Tuaſque
Virtutes, celſumque decus. procul audiet alti
Littoribus Ponti circumflua conjuge Peuce.
Trans & Amazoniis ululatam Phaſida peltis,
Memnoniasque domos ibis. celebrabere Sinis,
Audiet & ſiquis ſupra glacialia Thules
Æquora crudeles æterna nocte pruinas
Aſpicit, & nunquam ſoles expectat amœnos.
Ergo attolle tuos mœſto de pulvere vultus,
ANGLIA, *& excelſo multum Rectore ſuperbi,*
ANGLIA, *terrarum pulcerrima. te neque luctus,*
Nec moeror, nec dira decent lamenta beatam.
Hîc Riſuſque, Jocuſque habitent, & candida tantum
Gaudia, & â nullo comitata dolore Voluptas.
Credo ego jam Dryadum penitus neſcire choreas
Mœnalon, & ſylvas jam quærere Pana Lycæas,
Et Faunos Taygeta ſuos. petiêre Britannos
Dique, Deæque omnes, hîc felicîſſima rura
Mirati, ſolemque alium, ſedeſque beatas.
Suſpirant torvam Cynthi juga celſa Dianam,
Et Divam Cyprus alma ſuam, Paphiique receſſus.
Nyſa caret Baccho, Phœboque umbracula Thymbræ.
Jam Leſtrygonii ſordeſcunt littora Regis,
Lucrinæ erubuêre domus, Laurentiaque arva
Magnanimi Turni, nemoroſaque Anxuris arces,
Et Circes fatale jugum, pomariaque alma
Alcinoi, Heſperidumque auratis frondibus horti.
Cedant fœcundi pecuaria culta Galeſi,
Balatuque ſonans vallis Mevania cedat.
Non ſimiles paſcunt Clitumna novalia tauros.
Nec ſimiles Epirus equos, Pholoëque ſub atris
Dumetis nutrire ſolet. doluêre relinqui
Ipſa etiam nemoris fortunatiſſima tempe
Æmonii, raucis Peneus quâ volvitur undis.
Quin ego quos campos olim veneranda vetuſtas
Credidit Elyſios, hos eſſe (ignoſcite vates!)
Arbitrer. hîc eadem mutato nomine ſurgit
Fabula. convenium locus, æther, & omnia. terris
Dixerunt loca ſola tegi: ſunt orbe Britanni
Diviſi reliquo. ſenis iſthic flumina lembo
Perpetuùm reſonant: Brittannia viſitur undis.
Iſthic felices animantia noxia campi
Ignorant: non hîc plenum nocturnus ovile
Infeſtat lupus, hinc vaſtis barritibus urſi
Abſiſtunt, colubrique truces, dirique dracones.
Iſthic jucundo veſtitur lumine cœlum,
Et ver perpetuum, & ſemper puriſſimus aër
Formoſis incumbit agris: hîc bruma repeſcit,
Æſtivi frigent ſoles, nec ſævus anhelo
Corrumpit meſſem latrator Sirius æſtu.
Implumes iſthic ludunt per prata Favonî:
Ipſamet hîc campos ſtruxit formoſa Voluptas,
Ipſa & Acidalîs unxit ridentia ſuccis
Jugera blanda Venus. neſcit locus iſte bilingues,
Sed mites vivunt animæ, vitiisque carentes:
Hîc Pietasque, Fideſque habitant. quid pluribus? iſthic
Incorruptam urnam verſat Rhadamanthus, & æquum
Diſtribuit ſincera manus: Themis optuma dudum
Hîc dulces vult eſſe lares, terriſque fugatâ
Ex aliis, ſolos non vult liquiſſe Britannos.

Haud

Haud ulli Natura loco ſic favit, & artem
Exeruit, vireſque ſuas. ſtupet ipſa beatum
Circumplexa ſolum Tethys, & mollibus undis
Aſſiliens circum, vix audet tollere fluctus.
Quis dignè formoſa tuas canat, ANGLIA, *laudes?*
Tu vicinorum ſpectans certamina Regum,
Sanguineaſque orbis pugnas, mundique labores
Jamdudum ſecura ſedes! tu vulneris expers,
Et jactum telorum extra. te ſpumeus ambit
Agger, & undoſi circumſonat umbo profundi.
Haud ulli temerè eſt animus ſuccedere: nulli
Cominus hoſtiles advertere littore puppes.
Præſidiis tu tecta tuis, immotaque cunctis
Caſibus, ex altâ inſultantes deſpicis arce.
Non aliter vaſto cautes Marpeſia ponto,
Cui ſubter Stygium radix premit infima Ditem,
Nec maris irati rabiem, nec fulmina cœli,
Nec Boreæ fera flabra timet. petit unda minantem
Cervicem, ſed fracta redit, fluctuſque furentes
Se retro in rabidas agitant cum murmure ſpumas.
Hos unum tantis deerat ſplendoribus, unum,
Ut Pater excelſas regni tractaret habenas
JACOBUS, *regeretque altæ moderamina puppis.*
Imperio oceanus, fama nunc terminus ipſa
Regia erit convexa poli, cœlique ſubibit
Sidera majeſtatis apex, cum publica tanto
Stat tibi Atlante ſalus. tremit ad tua caſtra Pyrene,
Cimbrorum formidat ager, ſua colla Triones
Submittunt, Sueoneſque invictum Numen adorant.
Accedit placidam pretendens Cæſar olivam,
Fœdera depoſcens. æternam Gallia pacem
Exorat, jugemque petit ſibi Celta quietem.
Ipſe colit mixto bellator Belga timore,
Auguſtum veneratus ebur: nec verbera poſthac
Expertæ exſpectare volet, ſentireque dextræ.
Diriguêre omnes. quin dira binominis Iſtri
Oſtia jam claſſes, & formidabile ferrum
JACOBI *tremuiſſe ferunt, penituſque cruentum*
Abjeciſſe enſem trepidâ formidine Thracem.
Hactenus alma chelys. ſubſidunt flaccida vela,
Et meruit longo placidum ratis æquore portum.
At Tu, Magne Heros, fortunatiſſime Regum!
Hæc facili cape dona manu, quæ pauper acerrâ
Nequicquam fumante lito. ſi montibus altis
Errarent mihi mille greges, ſi prata capellæ
Tonderent, centumque novalia culta juvenci:
Thura darem, aurato caderet Tibi victima cornu:
Nunc clemens hæc farra proba, nec vile ſalinum
Faſtidi, neu liba Tibi, ceſpeſque minutus
Diſpiceant, aliis dum ſtant altaria donis,
Atque alias habet ignis opes: ſi eſt æmula Divis
Vita Tibi, mores ſi dudum agnoſcit Olympus
Ipſe Tuos. vili placantur Numina in hœdo:
Parva licet, magnum delectant caſta Tonantem.
Sis felix, patriſque diu moderamina clavi
Dirige. Gnoſiaca Te lucida ſtella corona
Vicinum ſpectare velit; Tibi contrahit enſem
Armipotens Mavors, clavam Tirynthius Heros:
At genium templis hic Tu naſcentibus inſer,
Hic tibi quæ delubra damus, quæ templa dicamus,
Ipſe colas, videaſque Tuos dare thura nepotes.